

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 23 kwietnia 2025 r.

Poz. 2331

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.97.2025

Lublin, dnia 22 kwietnia 2025 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

**stwierdzające nieważność uchwały Nr XI/69/2025 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 31 marca 2025 r.
w sprawie ustalenia diety dla Przewodniczącego Rady Gminy Tarnawatka**

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XI/69/2025 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie ustalenia diety dla Przewodniczącego Rady Gminy Tarnawatka.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XI/69/2025 została doręczona organowi nadzoru w dniu 4 kwietnia 2025 r.

W § 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Tarnawatka ustaliła *zryczałtowaną dietę w stosunku miesięcznym dla Przewodniczącego Rady Gminy Tarnawatka w wysokości 2250 zł (słownie: dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych 00/00)*.

W podstawie prawnej uchwały powołano przepisy art. 25 ust. 4 i ust. 8 ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach ustalonych przez radę.

Jednocześnie ustawodawca wskazał maksymalną wysokość diety radnego (art. 25 ust. 6 i 7) oraz konieczność wzięcia pod uwagę przy ustalaniu wysokości diety funkcji pełnionych przez radnego (art. 25 ust. 8).

Natomiast w myśl art. 24 tej ustawy, radny jest zobowiązany brać udział w pracach rady i jej organów oraz innych instytucji samorządowych, do których został wybrany lub desygnowany.

Na podstawie art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy może zatem ustanowić zasady na jakich radnemu będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Inaczej mówiąc powołany przepis daje radzie gminy możliwość ustanowienia zasad rekompensaty wydatków radnym, w postaci diety i zwrotu kosztów podróży służbowej. W użytym przez ustawodawcę sformułowaniu "zasady" mieści się więc tryb rozliczeń diet i kosztów podróży.

Diety mogą być wypłacane w formie określonej kwoty za udział radnego w każdym posiedzeniu rady lub komisji albo w formie diety ryczałtowanej, płatnej w ustalonych okresach (na przykład miesięcznie).

Warunkiem zgodności diety ryczałtowej z art. 25 ust. 4 ustawy jest wymaganie, aby ustalając taką formę, rada określiła, w sposób nie budzący wątpliwości, zasady dokonywania potrąceń, uwzględniających rekompensacyjny charakter diet przysługujących radnym.

W § 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Tarnawatka ustaliła dla Przewodniczącego Rady Gminy dietę w formie ryczałtu, w stałej wysokości bez wskazania zasad jej przyznawania, w szczególności zasad zwrotu diety w sytuacji, gdy Przewodniczący nie wykonuje swojej funkcji przez dłuższy okres czasu.

Określenie diety Przewodniczącego Rady Gminy jako stałej miesięcznej kwoty, wypłacanej w podanej wysokości niezależnie od rzeczywistego wykonywania przez niego obowiązków związanych z pełnioną funkcją prowadzi do nieuzasadnionych różnic w sposobie ustalania diet radnych i przewodniczącego.

W uchwale Nr XI/70/2025 z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie ustalenia diet dla radnych Gminy Tarnawatka Rada ustaliła bowiem wysokość diety przysługującej radnym za udział w sesji Rady Gminy oraz za udział w posiedzeniu komisji Rady Gminy (§ 1 ust. 1 i 2 uchwały). Analogicznie ustalono wysokość diety przysługującej Wiceprzewodniczącym Rady za udział w sesji Rady Gminy (§ 1 ust. 3 uchwały) oraz Przewodniczącym komisji, za udział w posiedzeniach komisji, której przewodniczą (§ 1 ust. 4 uchwały).

Z ww. przepisów uchwały Nr XI/70/2025 wynika, iż radni, w tym Wiceprzewodniczący Rady Gminy i Przewodniczący komisji otrzymują swoją dietę tylko, gdy uczestniczą w sesjach rady bądź pracach komisji.

Z uwagi na brak podobnych ustaleń w stosunku do Przewodniczącego Rady Gminy, należy uznać, iż otrzymuje on dietę niezależnie od obecności na sesjach, uczestnictwa w innych pracach Rady, a także niezależnie od tego, czy rzeczywiście sprawuje swoją funkcję.

W ocenie organu nadzoru brak określenia zasad ustalenia wysokości diety dla Przewodniczącego Rady Gminy powoduje, że określony ryczałt miesięczny traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, które jest niezależne od udziału przewodniczącego w pracach rady, co jest sprzeczne z uregulowaniami art. 25 ust. 4 w związku z art. 24 ustawy o samorządzie gminnym.

Ustalając dietę w formie miesięcznego ryczałtu Rada Gminy powinna określić zasady potrącania diet z tytułu nieobecności radnego pełniącego funkcję Przewodniczącego Rady na sesjach Rady, na posiedzeniach komisji Rady i ewentualnie w innych pracach.

Zakresem regulacji uchwały winna być objęta również sytuacja, gdy Przewodniczący Rady przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z jej pełnieniem.

Stanowisko organu nadzoru w przedmiotowej sprawie znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowno-administracyjnym.

W wyroku z dnia 14 czerwca 2022r., sygn. III OSK 5279/21, NSA wskazał, że: „Przepisy u.s.g. nie regulują wprost za co radnemu przysługuje dieta, lecz uwzględniając jej rekompensacyjny charakter, ustalone przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zasady, powinny być powiązane z aktywnością lub brakiem aktywności radnego w wykonywaniu przez niego tej funkcji. Wymóg skorelowania zasad przyznawania diety radnemu z jego aktywnością mandatową nie wyklucza możliwości ustalenia diety oraz zwrotu kosztów podróży w formie ryczałtu. W takim układzie zasady ustalania wysokości diety ujętej w punkcie wyjścia obliczeń, jako określona miesięcznie kwota, powinny przewidywać możliwość jej pomniejszenia w razie absencji radnego na posiedzeniach (rady, komisji, itp.) oraz w związku z niewykonywaniem przez niego innych obowiązków. Każdy ryczałt ze swej istoty, pomimo iż stanowi pewną generalizację, powinien stanowić odzwierciedlenie rzeczywiście poniesionych wydatków, względnie rzeczywiście nieosiągniętego dochodu, które ma kompensować. Konsekwentnie, jeżeli zachodzą okoliczności uzasadniające ocenę, że nie doszło do ekspensu lub nie doszło do utraty dochodu, zasady wedle których ustala się przyznawanie ryczałtu, powinny przewidywać instrumenty pozwalające na zredukowanie jego wysokości, przywracając mu walor realnego ekwiwalentu. Niedopuszczalna jest sytuacja, gdy radny otrzymuje miesięcznie ryczałtowaną dietę, pomimo tego, że nie wykonuje swoich obowiązków, i tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem tej funkcji. Brak jasnych i kompletnych zasad dotyczących ustalenia wysokości diet sprawia, że ustalona w stałej kwocie dieta w formie ryczałtu miesięcznego traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji, co jest

zaprzeczeniem idei zapewnienia wyrównania finansowego odpowiednio do kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem mandatu”.

Naczelny Sąd Administracyjny przyjmuje, że w przypadku ustalenia wysokości diety przysługującej radnemu w sposób ryczałtowy „*obowiązkowy mechanizm potrąceń z tak ustalonej diety musi przewidywać redukcję kwoty ryczałtu adekwatnie do zmniejszenia aktywności radnego w danym miesiącu. Powinien zatem obejmować zarówno nieobecność w posiedzeniach rady gminy i posiedzeniach komisji rady gminy, jak i brak aktywności w pozostałej sferze działalności mandatowej, będącej podstawą przyznania diety. Ostatecznie więc, jeżeli radny w danym miesiącu nie podejmuje żadnej aktywności mandatowej (przykładowo wskutek choroby), dieta nie będzie mu przysługiwać. Założenie odmienne, pozwalające na przyznanie swego rodzaju "diety minimalnej", stanowiłoby zaprzeczenie jej rekompensacyjnego charakteru.” (por. także wyroki NSA z dnia 27 czerwca 2023r., sygn. akt III OSK 2472/21 oraz z dnia 11 lipca 2023 r., sygn. akt III OSK 2602/21).*

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XI/69/2025 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Tarnawatka
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Tarnawatka